

Серед країн, які підтримали ініціативу США і Європейського Союзу щодо створення Міжнародного альянсу проти сексуального насильства над дітьми в інтернеті є Албанія, Австралія, Хорватія, Грузія, Гана, Японія, Нігерія, Сербія, Таїланд, Україна та інші.

Важливу роль у розв'язанні багатьох соціальних завдань відіграють неурядові організації. В Україні найактивніше працює в напрямі запобігання розповсюдження дитячої порнографії та надання допомоги жертвам таких злочинів Міжнародний правозахисний жіночий центр «Ла Страда-Україна».

Щоб ефективно протистояти та запобігати збільшенню масштабів такого жакливого явища як дитяча порнографія в Інтернеті, правозахисний центр «Ла Страда-Україна» створив електронну гарячу лінію www.internetbezpeka.org.ua. За допомогою цієї лінії кожен громадянин України може повідомити про наявність дитячої порнографії в мережі Інтернет. Програмне забезпечення лінії створене у відповідності до діючих зразків подібних ліній, що працюють в європейських країнах.

За даними фонду Internet Watch Foundation, Україна посідає 7-ме місце у світі за розповсюдженням дитячої порнографії у всесвітній мережі.

За оцінками МВС України, вітчизняна порноіндустрія приносить залученим у неї злочинцям близько 100 млн дол. щорічно доходу, а кожен вкладений долар приносить вісім доларів прибутку. На постійній основі в цю діяльність залучено 12–15 тис. українських дітей, здебільшого безпритульних і дітей з неблагополучних сімей. За даними міжнародного правозахисного жіночого центру «Ла Страда – Україна», їхній середній вік – від чотирьох до десяти років.

Соціальна нерівність, із якою стикаються діти соціально незахищених прошарків суспільства, часто є найголовнішою мотивацією для участі в порнозйомках. Психологи вважають: такі діти, страждаючи через занижену самооцінку, реалізують себе в порнобізнесі, аби здобути в такий спосіб авторитет чи просто «заробити на морозиво». Також найбільш схильні до цього діти, що потерпіли від сексуальної агресії з боку батьків чи близьких родичів. Хоча й парадоксально, окрему групу ризику становить так звана золота молодь — діти заможних українців, які зазвичай живуть при батьках як сироти. До участі в порнозйомках їх підштовхує цікавість, а також прагнення екстремальних відчуттів. Найчастіше участь таких дітей у порнобізнесі є підсвідомою помістю батькам, котрі взаєморозуміння, любов і підтримку замінюють дорогими іграшками, одягом, мобільними телефонами, комп'ютерами й іншими розкошами.

Хвиля дитячої порнографії, яка накрила багато країн, створює ряд досить складних, але невідкладних проблем як стосовно боротьби з цим негативним та небезпечним явищем, так і з його попередженням, бо з урахуванням розвитку і вдосконалення інформаційних та комунікативних каналів проблему цю досить важко вирішити тільки в рамках однієї держави, вона потребує зважених та скоординованих зусиль світового співтовариства.

Для протидії цим злочинам міжнародна громадськість закликає діяти узгодженими заходами на національному, регіональному і міжнародному рівнях, у тому числі й законодавчо, та посилити спостереження за дотриманням законності в цій галузі.

ПРАВО ЛЮДИНИ НА СВОБОДУ ОБ'ЄДНАННЯ ЯК ОСНОВА ФОРМУВАННЯ І РОЗВИТКУ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА В УКРАЇНІ

Мороз О.М., здобувач кафедри теорії та історії держави і права ЛьвДУВС

Пріоритетним напрямом державного розвитку сучасної України є формування громадянського суспільства і демократичної правової держави. Суспільство стає громадянським лише тоді, коли в ньому людина визнається вищою цінністю, а держава створює умови та виступає гарантом розвитку прав

і свобод людини й громадянина. Громадські об'єднання розглядаються державою як інструмент, з допомогою якого можна сформувати міцну демократичну державу і реформувати соціальну сферу.

Відповідно до інституційного розуміння поняття «громадянське суспільство», яке є найпоширенішим у правовій теорії, його основою є незалежні самоврядні інститути, до яких найчастіше відносять недержавні громадські організації.

Від рівня правового забезпечення функціонування інститутів громадянського суспільства, зокрема об'єднань громадян, залежить з одного боку ступінь захищеності прав та свобод людини і громадянина, а з іншого – легітимність самої державної влади. Адже вони: постають гарантами непорушності особистих прав громадян; є засобом самовираження громадян, їх самоорганізації та самостійної реалізації ними власних інтересів; здійснюють ефективний контроль за функціонуванням органів державної влади; дають громадянам можливість безпосередньо впливати на процес прийняття важливих для суспільства та держави рішень, включаючи і законотворчість.

Право на свободу об'єднання (або свободу асоціацій) є невід'ємним правом кожної людини, яке гарантується у ст. 36 Конституції України та конкретизується у Законі України «Про громадські об'єднання». Низку загальних гарантій свободи об'єднання містять міжнародно-правові акти, які ратифіковані Верховною Радою України, і, відповідно до ст. 9 Конституції є частиною національного законодавства.

Ст. 20 Загальної декларації прав людини закріплює право людини на свободу мирних зборів і асоціацій, забороняючи поряд з цим примушувати її вступати до будь-якої асоціації. Деталізацію зазначеного права можна зустріти у ст. 22 Міжнародного пакту про громадянські і політичні права та ст. 11 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, де зазначається, що кожна людина має право на свободу асоціації з іншими, включаючи право утворювати профспілки та вступати до них для захисту своїх інтересів. Реалізація цього права не може бути обмежена, крім випадків, чітко визначених законом і які є необхідними у демократичному суспільстві в інтересах державної або громадської безпеки, громадського порядку, охорони здоров'я та моральності населення або захисту прав і свобод інших осіб.

Визначальним обов'язком правової держави є невтручання як у реалізацію громадянами права на свободу об'єднання, так і в діяльність самого об'єднання, за винятком обмежень, встановлених законом в інтересах національної безпеки та громадського порядку, охорони здоров'я населення або захисту прав і свобод інших людей (ч.1 ст. 36 Конституції), цимунормовуються межі втручання держави в реалізацію права громадян на свободу об'єднання. Основний Закон України (п. 11 ч.1 ст. 92) передбачає, що виключно законами визначаються засади утворення і діяльності об'єднань громадян.

Обмеження права на свободу об'єднання, передбачені ч.1 ст. 36 Конституції України та ст. 4вказаного Закону. Зокрема, утворення і діяльність громадських об'єднань, мета (цілі) або дії яких спрямовані на ліквідацію незалежності України, зміну конституційного ладу насильницьким шляхом, порушення суверенітету і територіальної цілісності держави, підрив її безпеки, незаконне захоплення державної влади, пропаганду війни, насильства, розпалювання міжетнічної, расової, релігійної ворожнечі, посягання на права і свободи людини, здоров'я населення, забороняються. Громадські об'єднання не можуть мати воєнізованих формувань.

Інші обмеження права на свободу об'єднання, у тому числі на утворення і діяльність громадських об'єднань, можуть бути встановлені виключно законом в інтересах національної безпеки та громадського порядку, охорони здоров'я населення або захисту прав і свобод інших людей.

Громадським об'єднанням не можуть надаватися владні повноваження, крім випадків, передбачених законом.

Право на свободу об'єднання слід розуміти як визнані та гарантовані Конституцією, законами України та міжнародними правовими актами

можливості певної поведінки осіб у сфері формування громадянського суспільства, що полягає у добровільній ініціативі об'єднатись з іншими фізичними особами та/або юридичними особами приватного права для здійснення та захисту прав і свобод, задоволення суспільних, зокрема економічних, соціальних, культурних, екологічних, та інших інтересів.

СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ ТА СОЦІАЛЬНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В СИСТЕМІ ПРАВ ЛЮДИНИ

Стукалов А.В., здобувач кафедри філософії права та юридичної логіки НАВС
Науковий керівник: к.ю.н., доцент, заступник начальника кафедри філософії права та юридичної логіки НАВС Павлишин О.В.

Історія розвитку людства свідчить, що культурний прогрес суспільства неможливий, якщо людина в процесі переходу від однієї суспільно-історичної формації до іншої не отримує розширення обсягу прав і свобод та головне – практичного забезпечення їх дотримання та захисту. Виникнення і розвиток прав людини мають довгу історію, яка супроводжувалась боротьбою різних доктрин (традицій), характерних для тієї чи іншої країни. Незважаючи на давність виникнення самої ідеї прав людини, справжнього змісту вони набувають лише на основі принципів демократії, свободи, справедливості, формальної рівності людини. На такій основі стало можливим формування правових держав, однією із найголовніших принципів яких є верховенство права загалом і повага до прав людини зокрема, одним із найважливіших видів яких є соціальні права. Потреба адекватного захисту соціальних прав людини у нашій державі обумовлює актуальність дослідження даної проблеми з позицій філософії та теорії права, а також галузевих юридичних дисциплін. Разом із тим, досі залишається багато невирішених питань у цій сфері, зокрема, понятійний апарат в галузі соціального захисту і забезпечення потребує дослідження та вдосконалення з метою досягнення однозначності у вживанні юридичних термінів.

Право на соціальне забезпечення належить до соціальних прав – це одне з природних прав людини, яке визнане світовим співтовариством і закріплене в основних міжнародно-правових документах. Конституція України у ст. 46 встановила право громадян на соціальний захист, що охоплює право на забезпечення в разі повної, часткової втрати працездатності, втрати годувальника, безробіття, а також у старості та в інших випадках, передбачених законом. Забезпечення цього права здійснюється як в Україні, так і за кордоном за допомогою окремої галузі права – права соціального забезпечення.

У Конституції йдеться про право на соціальний захист, а не право на соціальне забезпечення, але достатньо часто ці поняття ототожнюють або визнають соціальне забезпечення складовою частиною соціального захисту населення. Термін «соціальне забезпечення» має не таку вже й давню історію. Вперше він був використаний у законодавстві Сполучених Штатів Америки в Законі про соціальне забезпечення 1935 року. Пізніше Міжнародна Організація Праці (МОП) прийняла цей термін для постійного використання, оцививши його, як простий і доступний для розуміння всіма вираз соціальних сподівань людей усього світу, отже, сьогодні у міжнародній практиці для позначення тих прав, які передбачені у ст. 46 Конституції, частіше вживається термін «соціальне забезпечення». Розуміння терміну «соціальне забезпечення» ґрунтується на спеціалізованих нормах міжнародного права, одним із основних джерел якого є конвенція Міжнародної організації праці «Про мінімальні стандарти соціального забезпечення». Згідно з цією конвенцією до сфери соціального забезпечення належить медична допомога, допомога у разі безробіття, старості, трудового каліцтва або професійного захворювання, інвалідності, втрати годувальника, по вагітності та пологах, сімейна допомога.

На нашу думку, соціальне забезпечення – поняття, яке має інше смислове наповнення, ніж поняття соціальний захист, адже термін «забезпечення» означає задоволення когось або чогось у якихось потребах, створення надійних умов для здійснення чого-небудь, гарантування того чи іншого. Тобто соціальне